

Hallituksen esitys eduskunnalle sähköisten tietullijärjestelmien yhteentoimivuudesta annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi sähköisten tietullijärjestelmien yhteentoimivuudesta annettua lakia. Lakiin tehtäisiin muutokset, joilla täydennettäisiin sähköisten tietullijärjestelmien yhteentoimivuudesta ja tiemaksujen laiminlyöntiä koskevien tietojen rajatylittävän vaihtamisen helpottamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä.

Direktiivi on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä sähköisten tietullijärjestelmien yhteentoimivuudesta annetulla lailla, joka on tullut voimaan 23 päivänä lokakuuta 2021. Euroopan komissio on kuitenkin esittänyt Suomelle virallisen huomautuksen direktiivin tiettyjen artiklojen puutteellisesta kansallisesta täytäntöönpanosta. Esityksessä ehdotetaan sähköisten tietullijärjestelmien yhteentoimivuudesta annettuun lakiin muutoksia, joilla direktiivi pantaisiin kansallisesti täytäntöön siltä osin kuin täytäntöönpano on katsottu puutteelliseksi.

Esityksessä ehdotettavat muutokset ovat luonteeltaan pääosin lakitekniisiä. Lakiin lisättäisiin direktiivissä käytettyjä määritelmiä ja tarkennettaisiin eräitä jäsenvaltioiden velvollisuuksia koskevia säännöksiä. EETS-direktiivi ei velvoita jäsenmaita ottamaan tietulleja tai tiemaksuja käyttöön, eikä niitä ehdoteta otettavaksi käyttöön tällä esityksellä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian kesällä 2023.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
PERUSTELUT	3
1 Asian tausta ja valmistelu	3
1.1 Tausta	3
1.2 Valmistelu	3
2 EU-säädöksen tavoitteet ja pääasiallinen sisältö.....	3
3 Nykytila ja sen arviointi.....	5
4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset	5
4.1 Keskeiset ehdotukset.....	5
4.2 Pääasialliset vaikutukset.....	6
5 Lausuntopalaute	6
6 Säännöskohtaiset perustelut.....	6
7 Voimaantulo	8
8 Suhde perustuslakiin ja säätämjärjestys	9
LAKIEHDOTUS	11
Laki sähköisten tietullijärjestelmien yhteentoimivuudesta annetun lain muuttamisesta..	11
LIITE	16
LIITE I.....	16
LIITE II.....	19
LIITE	25
RINNAKKAISTEKSTI.....	25
sähköisten tietullijärjestelmien yhteentoimivuudesta annetun lain muuttamisesta	25

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

1.1 Tausta

Sähköisten tietullijärjestelmien yhteentoimivuudesta ja tiemaksujen laiminlyöntiä koskevien tietojen rajat ylittävän vaihtamisen helpottamisesta unionissa annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/520 (jäljempänä *direktiivi* tai *EETS-direktiivi*) annettiin 19.3.2019. Direktiivi tuli saattaa osaksi kansallista lainsäädäntöä viimeistään 19.10.2021.

EETS-direktiivissä säädetään edellytyksistä sähköisten tietullijärjestelmien yhteentoimivuudelle Euroopan unionin alueella sekä laiminlyötyjen tiemaksujen rajatylittävästä tiedonvaihdosta. EETS-direktiivi ei velvoita jäsenmaita ottamaan tietulleja tai tiemaksuja käyttöön, eikä niitä ole otettu käyttöön Suomessa eikä niitä ehdoteta otettavaksi käyttöön tällä esityksellä. Direktiivin sääntely on kuitenkin saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä myös Suomessa.

Suomessa direktiivi on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä sähköisten tietullijärjestelmien yhteentoimivuudesta annetulla lailla (887/2021), joka tuli voimaan 23.10.2021. Suomi on ilmoittanut mainitun lain komissiolle direktiivin kansallisena täytäntöönpanotoimenpiteenä.

Komissio on 29.9.2022 esittänyt Suomelle virallisen huomautuksen EETS-direktiivin puutteellisesta kansallisesta täytäntöönpanosta. Komission mukaan Suomi ei ole saattanut kaikkia direktiivin säännöksiä osaksi kansallista lainsäädäntöä. Tämän johdosta sähköisten tietullijärjestelmien yhteentoimivuudesta annettua lakia ehdotetaan täydennettäväksi sääntelyllä, jolla EETS-direktiivin kaikki artikkelit saadaan saatettua osaksi kansallista lainsäädäntöä.

1.2 Valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä liikenne- ja viestintäministeriössä. Valmistelussa on kuultu Liikenne- ja viestintävirastoa.

Luonnos hallituksen esityksestä on ollut lausuntokierroksella x.x.2023 – x.x.2023. Lausunto-pyyntö lähetettiin yhteensä x taholle. Lausuntoja saatiin yhteensä x kappaletta. Lausunnoista on laadittu lausuntoyhteenvedo. Esitys on lähetetty tiedoksi myös Ahvenanmaan maakunnalle, koska asia kuuluu Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 18 §:n mukaan maakunnan toimivaltaan.

Hallituksen esityksen valmisteluasiakirjat ovat saatavissa suomeksi valtioneuvoston hankekunnan julkisessa palvelussa [Hallituksen esitys eduskunnalle sähköisten tietullijärjestelmien yhteentoimivuudesta annetun lain muuttamisesta \(valtioneuvosto.fi\)](#).

2 EU-säädöksen tavoitteet ja pääasiallinen sisältö

EETS-direktiivissä säädetään edellytyksistä sähköisten tietullijärjestelmien yhteentoimivuuden parantamiseksi sekä tiemaksujen laiminlyöntiä koskevan rajatylittävän tiedonvaihdon helpottamiseksi koko Euroopan unionin alueella.

Direktiivissä ei säädetä tietullien pakollisuudesta, joten jäsenvaltiot voivat jatkossakin itse päättää, ottavatko ne tietulleja käyttöönsä. Direktiivin tavoitteena on tehdä sähköisistä tietullijärjestelmistä yhteentoimivia, jotta voitaisiin pienentää tietullien maksamisen kustannuksia ja tietullien maksamiseen liittyviä rasitteita kaikkialla unionissa

Eurooppalaisella sähköisellä tietullipalvelulla (European Electronic Toll Service, EETS) tarkoitetaan tietullipalvelua, jossa tienkäyttäjä tekee sopimuksen EETS-palveluntarjoajan kanssa ja on sopimuksen perusteella oikeutettu käyttämään ajoneuvoa yhdessä tai useammassa EETS-tietullikohteessa. EETS-palveluntarjoaja antaa asiakkaan käyttöön ajoneuvolaitteen, jota käytetään osana tietullipalvelua. Ajoneuvolaitteen avulla kerätään tietoa ajoneuvon liikkumisesta EETS:n piiriin kuuluvissa tietullikohteissa ja määrätään tietulli tai tiemaksu.

EETS-direktiivin tavoitteet ja pääasiallinen sisältö kuvataan tarkemmin direktiivin täytäntöönpanosta annetussa hallituksen esityksessä HE 115/2021 vp. Euroopan komissio on katsonut EETS-direktiivin täytäntöönpanon Suomessa puutteellisiksi artikloiden 2, 21(1 ja 2), 23(3), 24–27 sekä liitteiden I ja II osalta.

EETS-direktiivin 2 artiklassa säädetään direktiivissä käytettävistä määritelmistä. Niihin sisältyvät seuraavat määritelmät, joita komission huomautuksen mukaan ei ole saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä: tietullijärjestelmä, järjestelmästä vastaisuudessa vastaava tietullioperaattori, EETS-vaatimusten mukainen järjestelmä, pääasiallinen palveluntarjoaja, tietullin perustiedot, ajoneuvon luokitusperusteet, taustajärjestelmä, olennaisesti muutettu järjestelmä, akkreditointi, tietulli tai tiemaksu, tiemaksun laiminlyönti, rekisteröintijäsenvaltio, kansallinen yhteyspiste, automaattinen haku, ajoneuvo, ajoneuvon haltija, raskas ajoneuvo, kevyt ajoneuvo.

EETS-direktiivin 21 artiklassa säädetään direktiivin täytäntöönpanoa varten ylläpidettävistä kansallisista sähköisistä rekistereistä. Artiklan 1 kohdan toinen alakohta sisältää säännöksen jäsenvaltion vastuuvapaudesta, jonka mukaan jäsenvaltiota ei voida saattaa vastuuseen sen rekisterissä mainittujen EETS-palveluntarjoajien toimista. Artiklan 2 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että kaikki kansallisessa sähköisessä rekisterissä olevat tiedot ovat ajan tasalla ja paikkansapitäviä.

EETS-direktiivin 23 artiklassa säädetään jäsenvaltioiden välisessä tiedonvaihdossa noudatettavasta menettelystä. Artiklan 3 kohta sisältää säännökset kansallisen yhteyspisteen velvollisuudesta suorittaa automaattisia hakuja ja jäsenvaltion velvollisuudesta käyttää saamiaan tietoja maksuvelvollisen määrittämiseksi.

EETS-direktiivin 24 artiklassa säädetään tiemaksun laiminlyöntiä koskevasta ilmoituksesta.

EETS-direktiivin 25 artiklassa säädetään tiemaksun perimisestä vastaavien yksikköjen jatkotoimista.

EETS-direktiivin 26 artiklassa säädetään komissiolle toimitettavasta jäsenvaltioiden kertomuksesta, joka kunkin jäsenvaltion on lähetettävä komissiolle viimeistään 19.4.2023 ja sen jälkeen joka kolmas vuosi. Artikla sisältää myös säännökset kertomukseen sisällytettävistä tiedoista.

EETS-direktiivin 27 artiklassa säädetään tietosuojasääntelyn noudattamisesta.

EETS-direktiivin liitteessä I säädetään 23 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun automaattisen haun suorittamiseen tarvittavista tietoelementeistä.

EETS-direktiivin liitteessä II säädetään direktiivin 24 artiklassa tarkoitetun tiemaksun laiminlyöntiä koskevan ilmoituksen mallista.

3 Nykytila ja sen arviointi

Voimassa olevaan sähköisten tietullijärjestelmien yhteentoimivuudesta annettuun lakiin ei sisälly jaksossa 2 mainittuja EETS-direktiivin 2 artiklan määritelmiä lukuun ottamatta tietullin perustietojen määritelmää, joka sisältyy lain 22 §:ään. Puuttuvat direktiivin määritelmät on sisällytettävä lakiin. Taustajärjestelmän määritelmää ei kuitenkaan voida sisällyttää lakiin, sillä sitä ei käytetä EETS-direktiivin artikloissa eikä siten kansallisessakaan sääntelyssä.

Lain 25 §:ssä säädetään valvontaviranomaisen oikeuksista ja velvollisuuksista, mutta siihen ei sisälly EETS-direktiivin 21 artiklan 1 kohdan toista alakohtaa vastaavaa säännöstä vastuuvapaudesta. Tältä osin direktiivin kansallista täytäntöönpanoa on täydennettävä.

Lain 22 ja 23 §:ssä säädetään EETS-direktiivin 21 artiklassa tarkoitetusta rekisteristä. Näihin pykäliin ei kuitenkaan sisälly EETS-direktiivin 21 artiklan 2 kohtaa vastaavia säännöksiä, joilla varmistettaisiin, että rekisterissä olevat tiedot ovat ajan tasalla ja paikkansapitäviä. Näiltä osin direktiivin kansallista täytäntöönpanoa on täydennettävä.

Lain 27 §:ssä säädetään laiminlyötyjä tiemaksuja koskevasta tiedonvaihdesta jäsenvaltioiden välillä. Pykälään ei kuitenkaan sisälly EETS-direktiivin 23 artiklan 3 kohtaa vastaavia säännöksiä automaattisista hauista ja velvollisuudesta käyttää tietoja maksuvelvollisen määrittämiseksi. Tältä osin direktiivin kansallista täytäntöönpanoa on täydennettävä.

Lakiin ei sisälly EETS-direktiivin 24–27 artiklaa ja liitettä II vastaavia säännöksiä. Näiltä osin direktiivin kansallista täytäntöönpanoa on täydennettävä.

EETS-direktiivin liitettä I koskeva säännös sisältyy 27 §:ään. Tältä osin direktiivin kansallista täytäntöönpanoa ei ole välttämätöntä täydentää. EETS-direktiivin liitettä I vastaavan liitteen sisällyttäminen sähköisten tietullijärjestelmien yhteentoimivuudesta annettuun lakiin olisi kuitenkin lakiteknisesti nykytilaa parantava ja täytäntöönpanolakia selkeyttävä muutos.

4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

4.1 Keskeiset ehdotukset

Sähköisten tietullijärjestelmien yhteentoimivuudesta annettuun lakiin tehtäisiin tarvittavat muutokset siten, että EETS-direktiivin kansallista täytäntöönpanoa täydennettäisiin siltä osin kuin Euroopan komissio on Suomelle osoitetussa virallisessa huomautuksessa katsonut sen puutteelliseksi artikloiden 2, 21(1 ja 2), 23(3), 24–27 sekä liitteiden I ja II osalta. Ehdotetut muutokset ovat pääasiassa lainsäädäntötekniisiä, sillä Suomessa ei ole EETS-direktiivin soveltamisalaan kuuluvia tietulleja tai tiemaksuja.

EETS-direktiivin 2 artiklan kaikki määritelmät sisällytettäisiin 2 §:n määritelmiin tai aineellisten säännösten yhteyteen.

Valvontaviranomaisen vastuuvapautta EETS-palveluntarjoajien toimista koskeva EETS-direktiivin 21 artiklan 1 kohdan toista alakohtaa vastaava säännös lisättäisiin valvontaviranomaisen oikeuksia ja velvollisuuksia koskevaan 25 §:ään.

EETS-direktiivin 21 artiklan 2 kohdan edellyttämät säännökset Liikenne- ja viestintäviraston velvollisuudesta huolehtia rekisterin tietojen ajantasaisuudesta ja paikkansapitävyydestä lisättäisiin EETS-tietullikohderekisteriä koskevaan 22 §:ään ja EETS-palveluntarjoajarekisteriä koskevaan 23 §:ään.

EETS-direktiivin 23 artiklan 3 kohdan edellyttämät säännökset automaattisten hakujen suorittamista ja tietojen käyttämisestä vastuun määrittämiseksi lisättäisiin 27 §:ään.

EETS-direktiivin 24 artiklan edellyttämä tiemaksun laiminlyöntiä koskevaa ilmoitusta koskeva kansallinen sääntely lisättäisiin uuteen 27 a §:ään.

EETS-direktiivin 25 artiklan edellyttämä tiemaksun perimisestä vastaavien yksikköjen jatkotoimia koskeva kansallinen sääntely lisättäisiin uuteen 27 b §:ään.

EETS-direktiivin 26 artiklan komissiolle toimitettavaa jäsenvaltioiden kertomusta vastaava säännös Liikenne- ja viestintäviraston velvollisuudesta toimittaa kertomus lisättäisiin uuteen 27 c §:ään.

EETS-direktiivin 27 artiklan edellyttämä tietosuojaa koskeva sääntely lisättäisiin uuteen 1 a §:ään. Lisäksi 2 kohdan mukaiset rajaukset lisättäisiin 27 §:ään, 27 a §:ään ja 27 b §:ään.

EETS-direktiivin liitteen II edellyttämä tiemaksun laiminlyöntiä koskevan ilmoituksen mallia koskeva kansallinen sääntely lisättäisiin uuteen 27 a §:ään. Lisäksi lakiin lisättäisiin EETS-direktiivin liitteitä I ja II vastaavat liitteet.

4.2 Pääasialliset vaikutukset

Esityksellä ei ole vaikutuksia Suomessa. Esityksessä ehdotettavat muutokset ovat luonteeltaan lakitekniisiä. EETS-direktiivi ei velvoita jäsenmaita ottamaan tietulleja tai tiemaksuja käyttöön, eikä niitä ehdoteta otettavaksi käyttöön tällä esityksellä. Suomessa ei ole käytössä EETS-direktiivin alaan kuuluvia tietulleja tai tiemaksuja.

5 Lausuntopalaute

Täydennetään lausuntokierroksen jälkeen.

6 Säännöskohtaiset perustelut

1 a §. Tietosuoja. Lakiin lisättäisiin uusi pykälä, jossa säädettäisiin tietosuojasta. Pykälä lisättäisiin, jotta 27 artiklan toimeenpano olisi komission näkemyksen mukaan riittävä.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin niistä käyttötarkoituksista, joita varten henkilötietoja voidaan tämän lain nojalla käsitellä. Luettelo olisi tyhjentävä, kuten direktiivin 27 artiklan 2 kohdassa edellytetään.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin henkilötietojen säilyttämisen enimmäiskestosta 27 artiklan 2 kohdan c alakohdan mukaisesti. Erityissäännös tietojen hävittämisestä sisältyisi ehdotettuun 27 b §:ään.

Pykälän 3 momentissa tehtäisiin informatiivinen viittaus niihin EU- ja kansallisiin säädöksiin, joissa säädetään henkilötietojen käsittelystä. Rikosasioiden tietosuojadirektiivi (EU) 2016/680 on pantu täytäntöön usealla lailla, joista rikosten ennalta estämisestä, paljastamisesta, selvittämisestä tai syyteharkintaan saattamisesta säädetään henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä annetussa laissa (616/2019).

Pykälän 4 momentissa tehtäisiin informatiivinen viittaus yleisen tietosuojasetuksen niihin artikloihin ja tietosuojalain niihin pykäliin, jotka vastaavat direktiivin 27 artiklan 2 ja 4 kohdassa lueteltuihin tarkempiin velvoitteisiin.

2 §. Määritelmät. Pykälän 11 kohdassa piste muutettaisiin puolipisteeksi.

Pykälään lisättäisiin uusi 12 kohta, jossa määriteltäisiin tietulli-ilmoitus EETS-direktiivin 2 artiklaa vastaavasti.

Pykälään lisättäisiin uusi 13 kohta, jossa määriteltäisiin pääasiallinen palveluntarjoaja EETS-direktiivin 2 artiklaa vastaavasti.

Pykälään lisättäisiin uusi 14 kohta, jossa määriteltäisiin EETS-vaatimusten mukainen järjestelmä EETS-direktiivin 2 artiklaa vastaavasti.

Pykälään lisättäisiin uusi 15 kohta, jossa määriteltäisiin tietulli ja tiemaksu EETS-direktiivin 2 artiklaa vastaavasti.

Pykälään lisättäisiin uusi 16 kohta, jossa määriteltäisiin tiemaksun laiminlyönti EETS-direktiivin 2 artiklaa vastaavasti.

Pykälään lisättäisiin uusi 17 kohta, jossa määriteltäisiin ajoneuvo EETS-direktiivin 2 artiklaa vastaavasti.

2 a §. Tietullijärjestelmä. Lakiin lisättäisiin uusi pykälä, jossa säädettäisiin tietullijärjestelmästä EETS-direktiivin 2 artiklan sisältöä vastaavasti.

9 §. Tietullioperaattorin velvollisuudet tietullijärjestelmän yhteentoimivuuden varmistamiseksi. Pykälän 2 momenttiin sisällytettäisiin järjestelmästä vastaisuudessa vastaavan tietullioperaattorin määritelmä EETS-direktiivin 2 artiklaa vastaavasti. Pykälän 4 momenttiin sisällytettäisiin järjestelmän olennaisen muuttamisen määritelmä EETS-direktiivin 2 artiklaa vastaavasti sekä viittaus 2 momentissa tarkoitettuun järjestelmästä vastaisuudessa vastaavaan tietullioperaattoriin. Momenttiin sisällytettäisiin lisäksi taustajärjestelmän määritelmä EETS-direktiivin 2 artiklaa vastaavasti.

12 §. Tietullioperaattorin palvelukorvaus EETS-palveluntarjoajalle. Pykälän 3 momentin säännös palvelukorvausten määrien eroavaisuudesta tarkennettaisiin vastaamaan EETS-direktiivin 7 artiklan 3 kohdan sääntelyä.

14 §. Tietullit. Pykälän 2 momenttiin sisällytettäisiin ajoneuvon luokitusperusteiden määritelmä EETS-direktiivin 2 artiklaa vastaavasti.

22 §. EETS-tietullikohderekisteri. Pykälään lisättäisiin uusi 5 momentti, jossa säädettäisiin Liikenne- ja viestintäviraston velvollisuudesta huolehtia rekisterissä olevien tietojen ajantasaisuudesta ja paikkansapitävyydestä. Säännöksellä pantaisiin kansallisesti täytäntöön EETS-direktiivin 21 artiklan 2 kohdassa säädetty jäsenvaltioiden velvollisuus toteuttaa tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että kaikki kansallisessa sähköisessä rekisterissä olevat tiedot ovat ajan tasalla ja paikkansapitäviä.

23 §. Rekisteri EETS-palveluntarjoajista. Pykälään lisättäisiin uusi 4 momentti, jossa säädettäisiin Liikenne- ja viestintäviraston velvollisuudesta huolehtia rekisterissä olevien tietojen ajantasaisuudesta ja paikkansapitävyydestä. Säännöksellä pantaisiin kansallisesti täytäntöön EETS-

direktiivin 21 artiklan 2 kohdassa säädetty jäsenvaltioiden velvollisuus toteuttaa tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että kaikki kansallisessa sähköisessä rekisterissä olevat tiedot ovat ajan tasalla ja paikkansapitäviä.

25 §. Valvontaviranomaisen oikeudet ja velvollisuudet. Pykälään lisättäisiin uusi 4 momentti, jossa säädettäisiin EETS-direktiivin 21 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan mukaisesti jäsenvaltion vastuuvapaudesta suhteessa sen rekisterissä mainittujen EETS-palveluntarjoajien toimiin.

26 §. Pilottitietullijärjestelmät. Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin säännös pilottitietullijärjestelmän sallimisesta samanaikaisesti EETS-vaatimusten mukaisen järjestelmän kanssa EETS-direktiivin 22 artiklan 1 kohtaa vastaavasti. Muutoksella yhtenäistettäisiin lain sanamuotoa suhteessa direktiiviin.

27 §. Laiminlyötyjä tiemaksuja koskeva tiedonvaihto jäsenvaltioiden välillä. Pykälän 2 momentissa täsmennettäisiin tiemaksun laiminlyönti tiemaksun maksamatta jättämiseksi EETS-direktiivin 2 artiklan mukaisesti.

Pykälään lisättäisiin uusi 3 momentti, jossa säädettäisiin Liikenne- ja viestintäviraston velvollisuudesta suorittaa kaikki lähetettävien pyyntöjen muodossa tehtävät automaattiset haut täydellistä rekisteritunnusta käyttäen ja tietojen käyttämisestä maksuvelvollisen määrittämiseksi. Muutoksella pantaisiin kansallisesti täytäntöön EETS-direktiivin 23 artiklan 3 kohta.

27 a §. Tiemaksun laiminlyöntiä koskeva ilmoitus. Lakiin lisättäisiin uusi pykälä, jolla pantaisiin kansallisesti täytäntöön EETS-direktiivin 24 artikla sekä 27 artiklan 2 (a) kohta 23 artiklan osalta.

27 b §. Tiemaksun perimisestä vastaavien yksikköjen jatkotoimet. Lakiin lisättäisiin uusi pykälä, jolla pantaisiin kansallisesti täytäntöön EETS-direktiivin 25 artikla sekä 27 artiklan 2(a) kohta 24 artiklan osalta.

27 c §. Komissiolle toimitettava kertomus. Lakiin lisättäisiin uusi pykälä, jossa säädettäisiin Liikenne- ja viestintäviraston velvollisuudesta toimittaa komissiolle EETS-direktiivin 26 artiklassa tarkoitettu kattava kertomus. Lisäksi pykälällä pantaisiin kansallisesti täytäntöön EETS-direktiivin 27 artiklan 2(a) kohta 25 artiklan osalta.

30 §. Voimaantulo ja siirtymäsäännös. Pykälän 4 momenttiin lisättäisiin EETS-direktiivin 2 artiklassa tarkoitettu kevyen ajoneuvon määritelmä.

Liite I. Lakiin lisättäisiin liite, joka vastaisi EETS-direktiivin liitettä I. Liite koskisi 27 §:n 3 momentissa ja EETS-direktiivin 23 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun automaattisen haun suorittamiseen tarvittavia tietoelementtejä. Liitteeseen sisällytettäisiin myös raskaan hyötyajoneuvon määritelmä direktiivin 2 artiklaa vastaavasti.

Liite II. Lakiin lisättäisiin liite, joka vastaisi EETS-direktiivin liitettä II. Liite sisältäisi 27 a §:ssä ja EETS-direktiivin 24 artiklassa tarkoitetun ilmoituksen mallin.

7 Voimaantulo

EETS-direktiivin 32 artiklan mukaan jäsenvaltioiden oli hyväksyttävä ja julkaistava viimeistään 19.10.2021 säännökset direktiivin täytäntöönpanemiseksi. Ehdotetuilla muutoksilla ei ole tunnistettuja vaikutuksia Suomessa. Näiden syiden johdosta ehdotetaan, että laki tulee voimaan mahdollisimman pian eduskuntakäsittelyn jälkeen kesällä 2023.

8 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

Henkilötietojen suoja perusoikeutena perustuu perustuslain 10 §:ään, Euroopan perusoikeuskirjan 8 artiklaan ja Euroopan ihmisoikeussopimuksen 8 artiklaan.

Perustuslakivaliokunnan mukaan tietosuoja-asetuksen yksityiskohtainen sääntely, jota tulkitaan ja sovelletaan EU:n perusoikeuskirjassa turvattujen oikeuksien mukaisesti, muodostaa yleensä riittävän säännöspohjan myös perustuslain 10 §:ssä turvattun yksityiselämän ja henkilötietojen suojan kannalta. Henkilötietojen suoja tulee turvata ensisijaisesti EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen ja kansallisen yleislainsäädännön nojalla. Kansallisen erityislainsäädännön säätämiseen tulee siten suhtautua pidättyvästi ja rajata sellainen vain välttämättömään tietosuoja-asetuksen salliman kansallisen liikkumavaran puitteissa (ks. PeVL 14/2018 vp, s. 4–5; PeVL 52/2022 vp, 4 kohta).

Perustuslakivaliokunnan mukaan on kuitenkin selvää, että erityislainsäädännön tarpeellisuutta on arvioitava myös tietosuoja-asetuksenkin edellyttämän riskiperustaisen lähestymistavan mukaisesti kiinnittämällä huomiota tietojen käsittelyn aiheuttamiin uhkiin ja riskeihin. Mitä suurempi riski käsittelystä aiheutuu luonnollisen henkilön oikeuksille ja vapauksille, sitä perustellumpaa on yksityiskohtaisempi sääntely. Tällä seikalla on erityistä merkitystä arkaluonteisten tietojen käsittelyn osalta (ks. PeVL 14/2018 vp, s. 5). Arkaluonteisten tietojen käsittelyn on oltava välttämätöntä ja sääntelyn täsmällistä ja tarkkarajaista (ks. PeVL 52/2022 vp, 7 kohta).

Perustuslakivaliokunta on pitänyt tärkeänä, että siltä osin kuin Euroopan unionin lainsäädäntö edellyttää kansallista sääntelyä tai mahdollistaa sen, tätä kansallista liikkumavaraa käytettäessä otetaan huomioon perus- ja ihmisoikeuksista seuraavat vaatimukset. Perustuslakivaliokunta on painottanut, että hallituksen esityksessä on erityisesti perusoikeuksien kannalta merkityksellisen sääntelyn osalta syytä tehdä selkoa kansallisen liikkumavaran alasta. (PeVL 51/2022 vp, 2 kohta).

Ehdotetun 1 a §:n 1 momentissa säädettäisiin niistä tarkoituksista, joita varten ehdotetun lain mukaisesti käsiteltäviä henkilötietoja saa käsitellä. Momentti perustuu suoraan direktiivin 27 artiklan 2 kohdan luetteloon. Se on tyhjentävä eli kansallista liikkumavaraa ei ole.

Mainitun pykälän 2 momentissa olisi erityissääntelynä säännös henkilötietojen säilytysajasta. Velvollisuus enimmäiskeston määrittämiseen tulee direktiivin 27 artiklan 2 kohdan c alakohdasta. Enimmäiskeston määrittely jää kansalliseen harkintavaltaan. Keston määrittelyä kuitenkin ohjaa periaate säilytyksen rajoittamisesta, joka on yksi henkilötietojen käsittelyn peruseräaatteista. Sen mukaisesti henkilötiedot on säilytettävä muodossa, josta rekisteröity on tunnistettavissa ainoastaan niin kauan kuin on tarpeen tietojenkäsittelyn tarkoitusten toteuttamista varten.

Mainitun pykälän 3 momenttiin sisältyisi informatiivinen viittaus tietosuojan yleissääntelyyn. Mainitun pykälän 4 momenttiin sisältyisi informatiiviset viittaukset tiettyihin yleisen tietosuoja-asetuksen artikloihin ja tietosuojalain pykäliin. Alkuperäistä lakia säädettäessä ei pidetty tarpeellisena antaa erityissääntelyä ja samalla päätettiin luopua kumottavassa laissa (21/2014) olleista informatiivisista viittauksista tietosuojan yleissääntelyyn (HE 115/2021, s. 8). Yleislakeja nimittäin sovelletaan niiden soveltamisalaa koskevien säännösten mukaisesti eikä suoraan sovellettavaan EU-asetuksen soveltamista voi sitoa kansallisen lain aineelliseen viittaukseen (asia 34/73 Variola, 10 kohta). Komission näkemyksen perusteella informatiivinen viittaus on kuitenkin katsottu välttämättömäksi. Informatiivisen viittauksen on syytä olla vastakohtaispäätelmän välttämiseksi kattava (PeVL 42/2005 vp, s. 3). Viittaukseen on otettu ne lait, joilla on pantu täytäntöön direktiivin 27 artiklan 1 kohdassa viitattut EU-säädökset.

Henkilötietojen käsittelystä säädettäisiin myös ehdotetuissa 27, 27 a ja 27 b §:ssä. Ne liittyvät tilanteeseen, jossa tiemaksu on laiminlyöty. Ehdotettu sääntely perustuu suoraan direktiivin 23–25 artiklaan. Vaikka käsiteltäviin henkilötietoihin kuuluu tieto epäilystä tiemaksun laiminlyönnistä, ei käsittelyssä ole tunnistettu sellaisia seikkoja, joiden vuoksi direktiivin vaatimusten ylittävä kansallinen sääntely olisi välttämätöntä.

Edellä mainituilla perusteilla lakiehdotukset voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisyksessä.

Ponsi

Koska sähköisten tietullijärjestelmien yhteentoimivuudesta ja tiemaksujen laiminlyöntiä koskevien tietojen rajatylittävän vaihtamisen helpottamisesta unionissa annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (EU) 2019/520 on säännöksiä, jotka ehdotetaan pantaviksi täytäntöön lailla, annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

sähköisten tietullijärjestelmien yhteentoimivuudesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan sähköisten tietullijärjestelmien yhteentoimivuudesta annetun lain (887/2021) 2 §:n 11 kohta, 9 §:n 2 ja 4 momentti, 12 §:n 3 momentti, 14 §:n 2 momentti, 26 ja 27 § ja 30 §:n 4 momentti, sekä

lisätään lakiin uusi 1 a §, 2 §:ään uusi 12–18 kohta, lakiin uusi 2 a §, 22 §:ään uusi 5 momentti, 23 §:ään uusi 4 momentti, 25 §:ään uusi 4 momentti ja lakiin uusi 27 a–27 c § ja liite I ja II seuraavasti:

1 a §

Tietosuoja

Tämän lain mukaisesti käsiteltäviä henkilötietoja saa käyttää ainoastaan:

- 1) tiemaksujen maksamisvelvoitteen rikkomisesta epäiltyjen tunnistamiseen;
- 2) sen varmistamiseen, että tietullioperaattori noudattaa velvollisuuksiaan veroviranomaisia kohtaan ja
- 3) sellaisen ajoneuvon ja sen omistajan tai haltijan tunnistaminen, jonka kohdalla on todettu tiemaksujen laiminlyönti.

Jos tässä laissa ei myöhemmin muuta säädetä, tämän lain mukaisesti käsiteltävät henkilötiedot on hävitettävä viimeistään kahden vuoden kuluttua niiden keräämisestä.

Jollei tässä laissa muuta säädetä, henkilötietojen käsittelystä säädetään luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus), tietosuojalaissa (1050/2018), henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä annetussa laissa (616/2019) ja sähköisen viestinnän palveluista annetussa laissa (917/2014).

Henkilötietojen täsmällisyydestä ja päivittämisestä säädetään yleisen tietosuoja-asetuksen 5 artiklan 1 kohdan d alakohdassa, rekisteröidyn oikeuksien toteuttamisesta ilman aiheutonta viivästystä säädetään yleisen tietosuoja-asetuksen 12 artiklassa, rekisteröidyn oikeudesta saada pääsy omiin tietoihinsa mukaan lukien henkilötietojen vastaanottajat säädetään yleisen tietosuoja-asetuksen 15 artiklassa, rekisteröidyn oikeudesta tietojen oikaisemiseen ja oikaisun tekemisestä säädetään yleisen tietosuoja-asetuksen 16 artiklassa, rekisteröidyn oikeudesta tietojen poistamiseen ja poistamisesta säädetään yleisen tietosuoja-asetuksen 17 artiklassa, rekisteröidyn oikeudesta käsittelyn rajoittamiseen säädetään yleisen tietosuoja-asetuksen 18 artiklassa ja oikeudesta korvauksen saamiseen säädetään yleisen tietosuoja-asetuksen 82 artiklassa. Oikeudesta saattaa asia tietosuojavaltuutetun käsiteltäväksi ja muutoksenhausta säädetään tietosuojalain 21 ja 25 §:ssä.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

11) *tietulli-ilmoituksella* tietullipalvelujen tarjoajan ja tietullioperaattorin keskenään sopimassa muodossa tietullioperaattorille tehtävää ilmoitusta, joka vahvistaa ajoneuvon läsnäolon EETS-tietullikohteessa;

12) *pääasiallisella palveluntarjoajalla* tietullipalvelujen tarjoajaa, jolla on erityisiä velvoitteita, kuten velvoite allekirjoittaa sopimuksia kaikkien halukkaiden käyttäjien kanssa, tai erityisiä oikeuksia, kuten erityinen korvaus tai taattu pitkäaikainen sopimus, ja jonka oikeudet ja velvoitteet ovat erilaisia kuin muilla palveluntarjoajilla;

13) *akkreditoinnilla* tietullioperaattorin määrittämää ja ohjaamaa prosessia, joka EETS-palveluntarjoajan on käytävä läpi ennen kuin sille annetaan lupa tarjota EETS-palveluja EETS-tietullikohteessa;

14) *EETS-vaatimusten mukaisella järjestelmällä* sähköisen tietullijärjestelmän osia, joita tarvitaan nimenomaan EETS-palveluntarjoajien ottamiseksi järjestelmään ja EETS:n toimintaa varten;

15) *tietullilla* tai *tiemaksulla* maksua, joka tienkäyttäjän on maksettava tietyn tien, tieverkoston taikka rakenteen, kuten sillan tai tunnelin, tai lossin, käyttämisestä;

16) *tiemaksun laiminlyönnillä* rikkomusta, joka koostuu siitä, että tienkäyttäjä ei maksa tiemaksua jäsenvaltiossa; 17) *ajoneuvolla* kaikkia moottorikäyttöisiä ajoneuvoja tai ajoneuvoyhdistelmiä, joita käytetään tai jotka on tarkoitettu käytettäväksi henkilöiden tai tavaroiden kuljettamiseen maanteillä;

18) *rekisteröintijäsenvaltiolla* jäsenvaltiota, jossa tiemaksuvelvollinen ajoneuvo on rekisteröity.

2 a §

Tietullijärjestelmä

Tietullijärjestelmällä tarkoitetaan palvelua, jonka avulla käyttäjät voivat käyttää ajoneuvoa yhdessä tai useammassa EETS-tietullikohteessa yhden ainoan sopimuksen perusteella ja tarvittaessa yhdellä ajoneuvolaitteella.

Tietullijärjestelmään kuuluvat:

1) tarpeen mukaan räätälöidyn ajoneuvolaitteen tarjoaminen käyttäjille ja sen toiminnan ylläpitäminen;

2) sen takaaminen, että tietullioperaattorille maksetaan käyttäjältä veloittava tietulli;

3) maksuvälineen tarjoaminen käyttäjälle tai olemassa olevan maksuvälineen hyväksyminen;

4) tietullin periminen käyttäjältä;

5) asiakassuhteiden hoitaminen käyttäjään; ja

6) tietullijärjestelmien turvallisuutta ja yksityisyyttä koskevien täytäntöönpaneminen ja noudattaminen.

9 §

Tietullioperaattorin velvollisuudet tietullijärjestelmän yhteentoimivuuden varmistamiseksi

Järjestelmästä vastaisuudessa vastaavalla tietullioperaattorilla tarkoitetaan julkista tai yksityistä yksikköä, joka on nimetty toimimaan tietullioperaattorina tulevaisuudessa toimintansa aloittavassa EETS-tietullikohteessa. Sähköistä tietullijärjestelmää perustettaessa järjestelmästä vastaisuudessa vastaavan tietullioperaattorin on julkaistava verkkosivuillaan EETS-tietullikohteen määrittäminen riittävän ajoissa ennen uuden EETS-tietullikohteen toiminnan käynnistämistä,

jotta EETS-palveluntarjoajat voivat akkreditoitua viimeistään kuukautta ennen uuden järjestelmän toiminnan käynnistämistä.

Sähköisen tietullijärjestelmän olennaisena muuttamisena pidetään muutoksia, jotka edellyttävät muutoksia uudelleenakkreditointia edellyttävällä tavalla EETS-palveluntarjoajien toiminnassa oleviin yhteentoimivuuden osatekijöihin, kuten taustajärjestelmien, joita ovat tietulliopeeraattorin, yhteentoimivuuskeskuksen perustaneiden tietulliopeeraattoreiden ryhmän tai EETS-palveluntarjoajan käyttämää sähköistä keskusjärjestelmät, joiden avulla kerätään, käsitellään ja lähetetään tietoja sähköisessä tietullijärjestelmässä, rajapintojen uudelleenohjelmointiin tai muuttamiseen. Tällöin sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, ennen muutoksen toteuttamista 2 momentissa tarkoitetun järjestelmästä vastaisuudessa vastaavan tietulliopeeraattorin täytyy laatia ja julkaista EETS-tietullikohteen määräyksessä yksityiskohtainen suunnitelma kohteeseen jo akkreditoituneiden EETS-palveluntarjoajien eritelmien mukaisuuden ja yhteentoimivuuden osatekijöiden käyttöönsoveltuvuuden uudelleenarvioinnista. Suunnitelman on mahdollistettava kyseisten EETS-palveluntarjoajien akkreditoituminen uudelleen vähintään kuukautta ennen muutetun järjestelmän toiminnan aloittamista. Tietulliopeeraattorin on noudatettava kyseistä suunnitelmaa.

12 §

Tietulliopeeraattorin palvelukorvaus EETS-palveluntarjoajalle

Jos EETS-tietullikohteessa on pääasiallinen palveluntarjoaja, EETS-palveluntarjoajien palvelukorvausten määrittämisessä käytetyn menetelmän on oltava rakenteeltaan samanlainen kuin menetelmä, jota sovelletaan palvelukorvauksiin pääasiallisen palveluntarjoajan tuottamista vastaavista palveluista. EETS-palveluntarjoajan palvelukorvauksen määrä voi erota pääasiallisen palveluntarjoajan palvelukorvauksesta sillä edellytyksellä, että sen oikeuttavat:

1) pääasiallisen palveluntarjoajan sellaisista erityisvaatimuksista ja -velvoitteista koituvat kustannukset, joita ei ole EETS-palveluntarjoajilla; ja

2) tarve vähentää EETS-palveluntarjoajien korvauksista tietulliopeeraattorin asettamat kiinteät maksut, jotka määräytyvät EETS-vaatimusten mukaisen järjestelmän tarjoamisesta, toiminnasta ja ylläpidosta tietullikohteessa tietulliopeeraattorille aiheutuvien kustannusten perusteella, akkreditointikustannukset mukaan lukien, jos näitä kustannuksia ei sisällytetä tietulliin.

14 §

Tietullit

Jos EETS-palveluntarjoajan tietullitariffien määrittelemiseen käyttämä ajoneuvotietoihin perustuva ajoneuvon luokitus, jonka mukaisesti tietullit lasketaan tietullin perustietojen perusteella, poikkeaa tietulliopeeraattorin käyttämästä, sovelletaan tietulliopeeraattorin käyttämää luokitusta, jollei sen voida osoittaa olevan virheellinen.

22 §

EETS-tietullikohderekisteri

Liikenne- ja viestintäviraston on huolehdittava siitä, että rekisterissä olevat tiedot ovat ajantasaisia ja paikkansapitäviä.

23 §

Rekisteri EETS-palveluntarjoajista

Liikenne- ja viestintäviraston on huolehdittava siitä, että rekisterissä olevat tiedot ovat ajantasaisia ja paikkansapitäviä.

25 §

Valvontaviranomaisen oikeudet ja velvollisuudet

Liikenne- ja viestintävirastoa ei voida saattaa vastuuseen 23 §:ssä tarkoitetussa rekisterissä mainittujen EETS-palveluntarjoajien toimista.

26 §

Pilottitietullijärjestelmät

Liikenne- ja viestintävirasto voi kokeilutarkoituksessa tilapäisesti sallia EETS-tietullikohdeissa samanaikaisesti EETS-vaatimusten mukaisen järjestelmän kanssa pilottitietullijärjestelmän, jossa käytetään uusia teknologioita tai menetelmiä, jotka poikkeavat tässä laissa, EETS-täytäntöönpanoasetuksessa tai delegoidussa EETS-asetuksessa säädetystä vaatimuksista.

Liikenne- ja viestintäviraston on pyydettävä Euroopan komissiolta lupa pilottitietullijärjestelmän käynnistämiseksi.

27 §

Laiminlyötyjä tiemaksuja koskeva tiedonvaihto jäsenvaltioiden välillä

Liikenne- ja viestintävirasto toimii sähköisten tietullijärjestelmien yhteentoimivuudesta ja tiemaksujen laiminlyöntiä koskevien tietojen rajatylittävän vaihtamisen helpottamisesta unionissa annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/520, jäljempänä EETS-direktiivi, 23 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuna kansallisena yhteispisteinä, joka on ajoneuvon rekisteritietojen rajatylittävään vaihtamiseen nimetty toimivaltainen viranomais.

Liikenne- ja viestintäviraston on annettava muiden jäsenvaltioiden kansallisille yhteispisteille liitteen I mukaiset pakolliset tiedot ajoneuvoista sekä niiden omistajista ja haltijoista tiemaksun laiminlyöneen ajoneuvon ja sen omistajan tai haltijan tunnistamiseksi. Tietojen vaihtamiseen on käytettävä eurooppalaista ajoneuvo- ja ajokorttitietojärjestelmää.

Liikenne- ja viestintäviraston on suoritettava kaikki lähetettävien pyyntöjen muodossa tehtävät EETS-direktiivin 2 artiklan 1 kohdan 25 alakohdassa tarkoitetut automaattiset haut täydellistä rekisteritunnusta käyttäen EETS-direktiivin 23 artiklan 3 kohdassa säädetyn mukaisesti. Saatuja tietoja on käytettävä sen määrittämiseksi, kuka on vastuussa kyseisen maksun suorittamisesta.

27 a §

Tiemaksun laiminlyöntiä koskeva ilmoitus

Tiemaksun laiminlyönnistä aiheutuvista jatkotoimista vastaa tietullioperaattori. Jatkotoimia varten tietullioperaattorilla on oikeus saada Liikenne- ja viestintävirastolta liitteen I mukaiset pakolliset tiedot ajoneuvoista sekä niiden omistajista ja haltijoista tiemaksun laiminlyöneen ajoneuvon ja sen omistajan tai haltijan tunnistamiseksi.

Tietullioperaattorin on ilmoitettava jatkotoimien aloittamisesta ajoneuvon omistajalle tai haltijalle taikka muutoin tunnistetulle henkilölle, jota epäillään tiemaksun laiminlyönnistä. Ilmoitukseen on sisällytettävä tieto tiemaksun laiminlyönnin luonteesta, paikasta, päivämäärästä ja kellonajasta, tieto rikotuista säännöksistä, tieto muutoksenhakuoikeudesta ja oikeudesta saada tietoa, laiminlyönnistä seuraava rangaistus sekä tarvittaessa tiedot tiemaksun laiminlyönnin toteamiseen käytetystä laitteesta. Ilmoitus on laadittava liitteessä II tarkoitetun mallin mukaiseksi.

Ilmoitus on lähetettävä ajoneuvon rekisteröintiasiakirjan kielellä, mikäli tällainen tieto on saatavilla, tai jollakin sen jäsenvaltion virallisista kielistä, jossa tiemaksuvelvollinen ajoneuvo on rekisteröity.

27 b §

Tiemaksun perimisestä vastaavien yksikköjen jatkotoimet

Tietullioperaattori voi tiemaksun laiminlyönnin johdosta toimittaa tiemaksun perimisestä vastaavalle yksikölle liitteen I mukaiset tiedot ainoastaan, jos seuraavat ehdot täyttyvät:

1) siirrettävät tiedot rajoitetaan ainoastaan siihen, mitä kyseinen yksikkö tarvitsee periäkseen tiemaksun;

2) tiemaksun perimiseen käytettävä menettely on 27 a §:ssä säädetyn menettelyn mukainen;

3) kyseinen yksikkö vastaa tämän menettelyn suorittamisesta; ja

4) tiedot vastaanottavan yksikön antaman maksumääräyksen noudattaminen päättää tiemaksun laiminlyönnin.

Vastuussa olevalle yksikölle annettavia tietoja on käytettävä yksinomaan tiemaksun perimiseen ja ne on tuhottava välittömästi, kun tiemaksu on maksettu, tai laiminlyönnin jatkuessa viimeistään kahden vuoden kuluttua.

27 c §

Komissiolle toimitettava kertomus

Liikenne- ja viestintäviraston on toimitettava komissiolle EETS-direktiivin 26 artiklassa tarkoitettu kattava kertomus.

30 §

Voimaantulo ja siirtymäsäännös

EETS-palveluntarjoajat saavat 31 päivään joulukuuta 2027 tarjota kevyiden ajoneuvojen, joiden suurin sallittu massa on enintään 3,5 tonnia, käyttäjille ajoneuvolaitteita, jotka soveltuvat käytettäväksi ainoastaan 5,8 gigahertsin mikroaaltotekniikan kanssa, käytettäväksi EETS-tietulikohteissa, joissa ei vaadita satelliittipaikannuksen tai matkaviestintätekniikan käyttöä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Liite I

Edellä 27 §:n 3 kohdassa tarkoitetun automaattisen haun suorittamiseen tarvittavat tietoelementit

Tieto	M/O ⁽¹⁾	Huomautuksia
Ajoneuvoa koskevat tiedot	M	
Rekisteröintijäsenvaltio	M	
Rekisteritunnus	M	(A ⁽²⁾)
Tiedot tiemaksun laiminlyönnistä	M	
Jäsenvaltio, jonka alueella tiemaksun laiminlyönti tapahtui	M	
Tapahtuman päivämäärä	M	
Tapahtuman kellonaika	M	

Edellä 27 §:n 3 kohdan mukaisen automaattisen haun perusteella toimitetut tietoelementit

Osa I. Ajoneuvoja koskevat tiedot

Tieto	M/O ⁽³⁾	Huomautuksia
Rekisteritunnus	M	
Valmistenumero/ Ajoneuvon valmistenumero (VIN)	M	

¹ M = pakollinen (mandatory), kun tieto on saatavilla kansallisessa rekisterissä, O = valinnainen (optional).

² Yhdenmukaistettu unionin koodi, ks. ajoneuvojen rekisteröintiasiakirjoista 29 päivänä huhtikuuta 1999 annettu neuvoston direktiivi 1999/37/EY (EYVL L 138, 1.6.1999, s. 57).

³ M = pakollinen (mandatory), kun tieto on saatavilla kansallisessa rekisterissä, O = valinnainen (optional).

Rekisteröintijäsenvaltio	M	
Merkki	M	(D.1 ⁽⁴⁾) esim. Ford, Opel, Renault
Ajoneuvon kaupallinen malli	M	(D.3) esim. Focus, Astra, Megane
EU-luokkakoodi	M	J) esim. mopedi, moottoripyörä, henkilöauto
Euro-päästöluokka	M	esim. Euro 4, Euro 6
Hiilidioksidipäästöluokka	O	sovelletaan raskaisiin hyötyajoneuvoihin, joiden suurin sallittu massa on suurempi kuin 3,5 tonnia
Uudelleenluokituksen päivämäärä	O	sovelletaan raskaisiin hyötyajoneuvoihin, joiden suurin sallittu massa on suurempi kuin 3,5 tonnia
CO2 g/tkm	O	sovelletaan raskaisiin hyötyajoneuvoihin, joiden suurin sallittu massa on suurempi kuin 3,5 tonnia
Ajoneuvon suurin teknisesti sallittu kuormitettu massa	M	

Osa II. Tiedot ajoneuvojen omistajista tai haltijoista

Tieto	M/O ⁽⁵⁾	Huomautuksia
Tiedot ajoneuvon haltijoista		(C.1 ⁽⁶⁾) Tiedot tietyn ajoneuvon rekisteriotteen haltijasta

⁴ Yhdenmukaistettu unionin koodi, ks. direktiivi 1999/37/EY

⁵ M = pakollinen (mandatory), kun tieto on saatavilla kansallisessa rekisterissä, O = valinnainen (optional).

⁶ Yhdenmukaistettu unionin koodi, ks. direktiivi 1999/37/EY.

Rekisteriotteen haltijoiden sukunimi/yhtiönimi	M	(C.1.1) Sukunimeä, infiksiä, titteliä jne. varten on käytettävä erillisiä kenttiä ja nimi on ilmoitettava tulostettavassa muodossa
Etunimi	M	(C.1.2) Etunimeä (etunimiä) ja nimenkirjaimia varten on käytettävä erillisiä kenttiä ja nimi on ilmoitettava tulostettavassa muodossa
Osoite	M	(C.1.3) Katua, talon numeroa ja rakennusta, postinumeroa, asuinpaikkaa, asuinmaata jne. varten on käytettävä erillisiä kenttiä ja osoite on ilmoitettava tulostettavassa muodossa
Sukupuoli	O	Mies, nainen
Syntymäaika	M	
Oikeussubjekti	M	Yksityishenkilö, yhdistys, yhtiö, yritys jne.
Syntymäpaikka	O	
Tunnistenumero	O	Tunniste, josta henkilö tai yhtiö on tunnistettavissa yksiselitteisesti
Tiedot ajoneuvon omistajista		(C.2) Tiedot viittaavat ajoneuvon omistajaan
Omistajien sukunimi/yhtiönimi	M	(C.2.1)
Etunimi	M	(C.2.2)
Osoite	M	(C.2.3)
Sukupuoli	O	Mies, nainen

Syntymäaika	M	
Oikeussubjekti	M	Yksityishenkilö, yhdistys, yhtiö, yritys jne.
Syntymäpaikka	O	
Tunnistenumero	O	Tunniste, josta henkilö tai yhtiö on tunnistettavissa yksiselitteisesti
		Jos on kyse romuajoneuvoista, varastetuista ajoneuvoista tai rekisterikilvistä tai vanhentuneesta rekisteröinnistä, omistajan/haltijan tietoja ei toimiteta. Sen sijasta on palautettava viesti ”Tietoja ei ilmoiteta”.

Liite II

Ilmoituksen malli, jota tarkoitetaan 27 a §:ssä

[Kansilehti]

...

...

[Lähtäjän nimi, osoite ja puhelinnumero]

...

...

[Vastaanottajan nimi ja osoite]

ILMOITUS

tiemaksun laiminlyönnistä, joka tapahtui ...

[jäsenvaltio, jonka alueella tiemaksun laiminlyönti tapahtui]

Sivu 2

... [päivämäärä] todettiin tiemaksun laiminlyönti seuraavalla ajoneuvolla:

Rekisterinumero ... merkki ... malli ...

Laiminlyönnin havaitsi ...

[vastuullisen elimen nimi]

[Vaihtoehto 1] ⁽⁷⁾

Teidät on rekisteröity edellä mainitun ajoneuvon rekisteriotteen haltijaksi.

[Vaihtoehto 2] ⁽⁸⁾

Edellä mainitun ajoneuvon rekisteriotteen haltija on ilmoittanut, että Te kuljetitte kyseistä ajoneuvoa tiemaksun laiminlyönnin tapahtuessa.

Yksityiskohtaiset tiedot tiemaksun laiminlyönnistä esitetään sivulla 3.

Tiemaksun laiminlyönnistä määrätty sakkorangaistus on ... (euroina tai kansallisena valuuttana). ⁽⁹⁾

Maksettavan tiemaksun määrä on ... (euroina tai kansallisena valuuttana). ⁽¹⁰⁾

Maksu erääntyy ...

Jollette maksa sakkoa ⁽¹¹⁾ / tiemaksua ⁽¹²⁾, kehotamme Teitä täyttämään oheisen vastauslomakkeen (sivu 4) ja lähettämään sen siinä mainittuun osoitteeseen.

Tämä kirje käsitellään ... [jäsenvaltio, jonka alueella tiemaksun laiminlyönti tapahtui] kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

Sivu 3

Yksityiskohtaiset tiedot tiemaksun laiminlyönnistä

a) Tiemaksun laiminlyönnin yhteydessä käytettyä ajoneuvoa koskevat tiedot:

Rekisteritunnus: ...

Rekisteröintijäsenvaltio: ...

Merkki ja malli: ...

b) Tiedot tiemaksun laiminlyönnistä:

---

⁷ Tarpeeton yliviivataan.

⁸ Tarpeeton yliviivataan.

⁹ Tarpeeton yliviivataan.

¹⁰ Tarpeeton yliviivataan.

¹¹ Tarpeeton yliviivataan.

¹² Tarpeeton yliviivataan.

Tiemaksun laiminlyönnin paikka, päivämäärä ja kellonaika:

...
...
...
...

Tiemaksun laiminlyönnin luonne ja oikeudellinen luokittelu:

...
...
...
...

Tiemaksun laiminlyönnin yksityiskohtainen kuvaus:

...
...

Asiaa koskevien oikeudellisten säännösten viitetiedot:

...
...

Tiemaksun laiminlyöntiä koskevan todistusaineiston kuvaus tai sen viitetiedot:

...
...

c) Tiemaksun laiminlyönnin toteamiseen käytetyn laitteen tiedot ⁽¹³⁾

Laitteen kuvaus:

...
...

Laitteen tunnistenumero:

...
...

Viimeisimmän kalibroinnin voimassaolon päättymispäivä:

...
...

Sivu 4

Vastauslomake

(täytettävä suuraakkosin)

A. Kuljettajan henkilöllisyys:

— Koko nimi:

...
...

— Syntymäpaikka ja -aika:

...
...

— Ajokortin numero: ... myönnetty (päivämäärä): ... paikka: ...

— Osoiteosoite:

...

---

¹³ Ei täytetä, jos mitään laitetta ei ole käytetty.

...
...

B. Kysymykset:

1. Onko ajoneuvo, jonka merkki on: ... ja rekisteritunnus: ..., rekisteröity nimiinne? ...
kyllä/ei ⁽¹⁴⁾

Jos ei, rekisteriotteen haltija on:

...

(sukunimi, etunimi, osoite)

2.
Myönnätekö jättäneenne tiemaksun maksamatta? kyllä/ei ⁽¹⁵⁾

3. Jos ette myönnä, esittäkää perustelut:

...

...

Lähetäkää täytetty lomake 60 päivän kuluessa tämän ilmoituksen päivämäärästä seuraavalle viranomaiselle tai yksikölle: ...

seuraavaan osoitteeseen: ...

LISÄTIETOJA

(Jos ilmoituksen lähettää 25 artiklan mukaisesti tiemaksun perimisestä vastuussa oleva elin):

Jos tiemaksua ei makseta tässä ilmoituksessa mainitun määräajan kuluessa, asia annetaan ...:n [jäsenvaltio, jonka alueella tiemaksun laiminlyönti tapahtui] toimivaltaisen viranomaisen tutkittavaksi.

Jos asian käsittelyä ei jatketa, Teille ilmoitetaan siitä 60 päivän kuluessa vastauslomakkeen tai maksutositteen ⁽¹⁶⁾ vastaanottamisesta. ⁽¹⁷⁾
/

(Jos ilmoituksen lähettää jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen):

Asian tutkii ...:n [jäsenvaltio, jonka alueella tiemaksun laiminlyönti tapahtui] toimivaltainen viranomainen.

Jos asian käsittelyä ei jatketa, Teille ilmoitetaan siitä 60 päivän kuluessa vastauslomakkeen tai maksutositteen ⁽¹⁸⁾ vastaanottamisesta.

---

¹⁴ Tarpeeton yliviivataan.

¹⁵ Tarpeeton yliviivataan.

¹⁶ Tarpeeton yliviivataan.

¹⁷ Tarpeeton yliviivataan.

¹⁸ Tarpeeton yliviivataan.

hakea muutosta asian käsittelyn jatkamista koskevaan päätökseen ja tässä noudatettavasta menettelystä. Tiedoissa on aina mainittava asian käsittelyn jatkamisesta vastaavan viranomaisen tai yksikön nimi ja osoite, maksun määräaika, muutoksenhakuelimen nimi ja osoite ja muutoksenhaun määräaika].

Tällä kirjeellä ei sinällään ole oikeudellisia seurauksia.

Tietosuojaseloste

[Kun sovelletaan asetusta (EU) 2016/679:
Asetuksen (EU) 2016/679 mukaisesti Teillä on oikeus pyytää pääsyä henkilötietoihinne sekä pyytää niiden oikaisemista tai poistamista taikka pyytää niiden käsittelyn rajoittamista tai vastustaa käsittelyä sekä oikeus siirtää tiedot järjestelmästä toiseen. Teillä on myös oikeus tehdä valitus [asianomaisen valvontaviranomaisen nimi ja osoite].]

[Kun sovelletaan asetusta (EU) 2016/680:

[Kansallinen laki direktiivin (EU) 2016/680 täytäntöönpanemiseksi] mukaisesti Teillä on oikeus pyytää rekisterinpitäjältä pääsyä henkilötietoihinne sekä oikeus pyytää niiden oikaisemista tai poistamista ja henkilötietojenne käsittelyn rajoittamista. Teillä on myös oikeus tehdä valitus [asianomaisen valvontaviranomaisen nimi ja osoite].]

Helsingissä x.x.20xx

Pääministeri

Sanna Marin

Liikenne- ja viestintäministeri Timo Harakka

Laki

sähköisten tietullijärjestelmien yhteentoimivuudesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sähköisten tietullijärjestelmien yhteentoimivuudesta annetun lain (887/2021) 2 §:n 11 kohta, 9 §:n 2 ja 4 momentti, 12 §:n 3 momentti, 14 §:n 2 momentti, 26 ja 27 § ja 30 §:n 4 momentti sekä

lisätään lakiin uusi 1 a §, 2 §:ään uusi 12–18 kohta, lakiin uusi 2 a §, 22 §:ään uusi 5 momentti, 23 §:ään uusi 4 momentti, 25 §:ään uusi 4 momentti ja lakiin uusi 27 a–27 c § ja liite I ja II seuraavasti:

Voimassa oleva laki

(uusi 1 a §)

Ehdotus

1 a §

Tietosuoja

Tämän lain mukaisesti käsiteltäviä henkilö-
tietoja saa käyttää ainoastaan:

1) tiemaksujen maksamisvelvoitteen rikko-
misesta epäiltyjen tunnistamiseen;

2) sen varmistamiseen, että tietullioperaat-
tori noudattaa velvollisuuksiaan veroviran-
omaisia kohtaan ja

3) sellaisen ajoneuvon ja sen omistajan tai
haltijan tunnistaminen, jonka kohdalla on to-
dettu tiemaksujen laiminlyönti.

Jos tässä laissa ei myöhemmin muuta sää-
detä, tämän lain mukaisesti käsiteltävät hen-
kilötiedot on hävitettävä viimeistään kahden
vuoden kuluttua niiden keräämisestä.

Jollei tässä laissa muuta säädetä, henkilötie-
tojen käsittelystä säädetään luonnollisten hen-
kilöiden suojelusta henkilötietojen käsitte-
lyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuu-
desta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta
annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston
asetuksessa (EU) 2016/679 (yleinen tieto-
suoja-asetus), tietosuojalaissa (1050/2018),
henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja
kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yh-

teydessä annetussa laissa (616/2019) ja sähköisen viestinnän palveluista annetussa laissa (917/2014).

Henkilötietojen täsmällisyydestä ja päivittämisestä säädetään yleisen tietosuoja-asetuksen 5 artiklan 1 kohdan d alakohdassa, rekisteröidyn oikeuksien toteuttamisesta ilman aiheetonta viivästystä säädetään yleisen tietosuoja-asetuksen 12 artiklassa, rekisteröidyn oikeudesta saada pääsy omiin tietoihinsa mukaan lukien henkilötietojen vastaanottajat säädetään yleisen tietosuoja-asetuksen 15 artiklassa, rekisteröidyn oikeudesta tietojen oikaisemiseen ja oikaisun tekemisestä säädetään yleisen tietosuoja-asetuksen 16 artiklassa, rekisteröidyn oikeudesta tietojen poistamiseen ja poistamisesta säädetään yleisen tietosuoja-asetuksen 17 artiklassa, rekisteröidyn oikeudesta käsittelyn rajoittamiseen säädetään yleisen tietosuoja-asetuksen 18 artiklassa ja oikeudesta korvauksen saamiseen säädetään yleisen tietosuoja-asetuksen 82 artiklassa. Oikeudesta saattaa asia tietosuojavaltuutetun käsiteltäväksi ja muutoksenhausta säädetään tietosuojalain 21 ja 25 §:ssä.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

---

11) *tietulli-ilmoituksella* tietullipalvelujen tarjoajan ja tietullioperaattorin keskenään sopimassa muodossa tietullioperaattorille tehtävää ilmoitusta, joka vahvistaa ajoneuvon läsnäolon EETS-tietullikohteessa.

(uusi 12 – 18 kohta)

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

---

11) *tietulli-ilmoituksella* tietullipalvelujen tarjoajan ja tietullioperaattorin keskenään sopimassa muodossa tietullioperaattorille tehtävää ilmoitusta, joka vahvistaa ajoneuvon läsnäolon EETS-tietullikohteessa;

12) *pääasiallisella palveluntarjoajalla* tietullipalvelujen tarjoajaa, jolla on erityisiä velvoitteita, kuten velvoite allekirjoittaa sopimuksia kaikkien halukkaiden käyttäjien kanssa, tai erityisiä oikeuksia, kuten erityinen korvaus tai taattu pitkäaikainen sopimus, ja jonka oikeudet ja velvoitteet ovat erilaisia kuin muilla palveluntarjoajilla;

13) *akkreditoinnilla* tietullioperaattorin määrittämää ja ohjaamaa prosessia, joka

EETS-palveluntarjoajan on käytävä läpi ennen kuin sille annetaan lupa tarjota EETS-palveluja EETS-tietullikohteessa;

14) **EETS-vaatimusten mukaisella järjestelmällä** sähköisen tietullijärjestelmän osia, joita tarvitaan nimenomaan EETS-palveluntarjoajien ottamiseksi järjestelmään ja EETS:n toimintaa varten;

15) **tietullilla** tai **tiemaksulla** maksua, joka tienkäyttäjän on maksettava tietyn tien, tieverkoston taikka rakenteen, kuten sillan tai tunnelin, tai lossin, käyttämisestä;

16) **tiemaksun laiminlyönnillä** rikkomusta, joka koostuu siitä, että tienkäyttäjä ei maksa tiemaksua jäsenvaltiossa;

17) **ajoneuvolla** kaikkia moottorikäyttöisiä ajoneuvoja tai ajoneuvoyhdistelmiä, joita käytetään tai jotka on tarkoitettu käytettäväksi henkilöiden tai tavaroiden kuljettamiseen maanteillä;

18) **rekisteröintijäsenvaltiolla** jäsenvaltiota, jossa tiemaksuvelvollinen ajoneuvo on rekisteröity.

(2 a § lisätään)

2 a §

Tietullijärjestelmä

Tietullijärjestelmällä tarkoitetaan palvelua, jonka avulla käyttäjät voivat käyttää ajoneuvoa yhdessä tai useammassa EETS-tietullikohteessa yhden ainoan sopimuksen perusteella ja tarvittaessa yhdellä ajoneuvolaitteella.

Tietullijärjestelmään kuuluvat:

1) tarpeen mukaan räätälöidyn ajoneuvolaitteen tarjoaminen käyttäjille ja sen toiminnan ylläpitäminen;

2) sen takaaminen, että tietullioperaattorille maksetaan käyttäjältä veloittettava tietulli;

3) maksuvälineen tarjoaminen käyttäjälle tai olemassa olevan maksuvälineen hyväksyminen;

4) tietullin periminen käyttäjältä;

5) asiakassuhteiden hoitaminen käyttäjään;

ja

6) tietullijärjestelmien turvallisuutta ja yksityisyyttä koskevien täytäntöönpaneminen ja noudattaminen.

9 §

9 §

Tietullioperaattorin velvollisuudet tietullijärjestelmän yhteentoimivuuden varmistamiseksi

Tietullioperaattorin velvollisuudet tietullijärjestelmän yhteentoimivuuden varmistamiseksi

Sähköistä tietullijärjestelmää perustettaessa järjestelmästä vastaavan tietullioperaattorin on julkaistava verkkosivuillaan EETS-tietullikohteen määrittäminen riittävän ajoissa ennen uuden EETS-tietullikohteen toiminnan käynnistämistä, jotta EETS-palveluntarjoajat voivat akkreditoitua viimeistään kuukautta ennen uuden järjestelmän toiminnan käynnistämistä.

Järjestelmästä vastaisuudessa vastaavalla tietullioperaattorilla tarkoitetaan julkista tai yksityistä yksikköä, joka on nimetty toimimaan tietullioperaattorina tulevaisuudessa toimintansa aloittavassa EETS-tietullikohteessa. Sähköistä tietullijärjestelmää perustettaessa järjestelmästä vastaisuudessa vastaavan tietullioperaattorin on julkaistava verkkosivuillaan EETS-tietullikohteen määrittäminen riittävän ajoissa ennen uuden EETS-tietullikohteen toiminnan käynnistämistä, jotta EETS-palveluntarjoajat voivat akkreditoitua viimeistään kuukautta ennen uuden järjestelmän toiminnan käynnistämistä.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, ennen sähköisen tietullijärjestelmän olennaista muuttamista järjestelmästä vastaavan tietullioperaattorin täytyy laatia ja julkaista EETS-tietullikohteen määrittämisessä yksityiskohtainen suunnitelma kohteeseen jo akkreditoituneiden EETS-palveluntarjoajien eritelmien mukaisuuden ja yhteentoimivuuden osatekijöiden käyttösoveltuuden uudelleenarvioinnista. Suunnitelman on mahdollistettava kyseisten EETS-palveluntarjoajien akkreditoituminen uudelleen vähintään kuukautta ennen muutetun järjestelmän toiminnan aloittamista. Tietullioperaattorin on noudatettava kyseistä suunnitelmaa.

Sähköisen tietullijärjestelmän olennaisena muuttamisena pidetään muutoksia, jotka edellyttävät muutoksia uudelleenakkreditointia edellyttävällä tavalla EETS-palveluntarjoajien toiminnassa oleviin yhteentoimivuuden osatekijöihin, kuten taustajärjestelmien, joita ovat tietullioperaattorin, yhteentoimivuukskeskuksen perustaneiden tietullioperaattoreiden ryhmän tai EETS-palveluntarjoajan käyttämää sähköistä keskusjärjestelmät, joiden avulla kerätään, käsitellään ja lähetetään tietoja sähköisessä tietullijärjestelmässä, rajapintojen uudelleenohjelmointiin tai mukauttamiseen. Tällöin sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, ennen muutoksen toteuttamista 2 momentissa tarkoitetun järjestelmästä vastaisuudessa vastaavan tietullioperaattorin täytyy laatia ja julkaista EETS-tietullikohteen määrittämisessä yksityiskohtainen suunnitelma kohteeseen jo akkreditoituneiden EETS-palveluntarjoajien eritelmien mukaisuuden ja yhteentoimivuuden osatekijöi-

den käyttöönsoveltuvuuden uudelleenarvioinnista. Suunnitelman on mahdollistettava kyseisten EETS-palveluntarjoajien akkreditoituminen uudelleen vähintään kuukautta ennen muutetun järjestelmän toiminnan aloittamista. Tietullioperaattorin on noudatettava kyseistä suunnitelmaa.

12 §

Tietullioperaattorin palvelukorvaus EETS-palveluntarjoajalle

Jos EETS-tietullikohteessa on pääasiallinen palveluntarjoaja, EETS-palveluntarjoajien palvelukorvauksien määrittämisessä käytetyn menetelmän on oltava rakenteeltaan samanlainen kuin menetelmä, jota sovelletaan palvelukorvauksiin pääasiallisen palveluntarjoajan tuottamista vastaavista palveluista. EETS-palveluntarjoajan palvelukorvauksen määrä voi erota pääasiallisen palveluntarjoajan palvelukorvauksesta *vain erityisestä syystä.*

12 §

Tietullioperaattorin palvelukorvaus EETS-palveluntarjoajalle

Jos EETS-tietullikohteessa on pääasiallinen palveluntarjoaja, EETS-palveluntarjoajien palvelukorvauksien määrittämisessä käytetyn menetelmän on oltava rakenteeltaan samanlainen kuin menetelmä, jota sovelletaan palvelukorvauksiin pääasiallisen palveluntarjoajan tuottamista vastaavista palveluista. EETS-palveluntarjoajan palvelukorvauksen määrä voi erota pääasiallisen palveluntarjoajan palvelukorvauksesta *sillä edellytyksellä, että sen oikeuttavat:*

1) *pääasiallisen palveluntarjoajan sellaisista erityisvaatimuksista ja -velvoitteista koituvat kustannukset, joita ei ole EETS-palveluntarjoajilla; ja*

2) *tarve vähentää EETS-palveluntarjoajien korvauksista tietullioperaattorin asettamat kiinteät maksut, jotka määräytyvät EETS-vaatimusten mukaisen järjestelmän tarjoamisesta, toiminnasta ja ylläpidosta tietullikohteessa tietullioperaattorille aiheutuvien kustannusten perusteella, akkreditointikustannukset mukaan lukien, jos näitä kustannuksia ei sisällytetä tietulliin.*

14 §

Tietullit

Jos EETS-palveluntarjoajan tietullitariffien määrittämiseen käyttämä ajoneuvon luokitus poikkeaa tietullioperaattorin käyttämästä,

14 §

Tietullit

Jos EETS-palveluntarjoajan tietullitariffien määrittämiseen käyttämä *ajoneuvotietoihin*

Voimassa oleva laki

sovelletaan tietullioperaattorin käyttämää luokitusta, jollei sen voida osoittaa olevan virheellinen.

(Momentti lisätään)

(Momentti lisätään)

(Momentti lisätään)

26 §

Pilottitietullijärjestelmät

Liikenne- ja viestintävirasto voi kokeilutarjoituksessa tilapäisesti sallia EETS-tietullikohteessa pilottitietullijärjestelmän, jossa käytetään uusia teknologioita tai menetelmiä, jotka poikkeavat tässä laissa, EETS-täytäntöönpanoasetuksessa tai delegoidussa EETS-asetuksessa säädetyistä vaatimuksista.

Ehdotus

perustuva ajoneuvon luokitus, jonka mukaisesti tietullit lasketaan tietullin perustietojen perusteella, poikkeaa tietullioperaattorin käyttämästä, sovelletaan tietullioperaattorin käyttämää luokitusta, jollei sen voida osoittaa olevan virheellinen.

-----

22 §

EETS-tietullikohderegisteri

Liikenne- ja viestintäviraston on huolehdittava siitä, että rekisterissä olevat tiedot ovat ajantasaisia ja paikkansapitäviä.

23 §

Rekisteri EETS-palveluntarjoajista

Liikenne- ja viestintäviraston on huolehdittava siitä, että rekisterissä olevat tiedot ovat ajantasaisia ja paikkansapitäviä.

25 §

Valvontaviranomaisen oikeudet ja velvollisuudet

Liikenne- ja viestintävirastoa ei voida saattaa vastuuseen 23 §:ssä tarkoitettussa rekisterissä mainittujen EETS-palveluntarjoajien toimista.

26 §

Pilottitietullijärjestelmät

Liikenne- ja viestintävirasto voi kokeilutarjoituksessa tilapäisesti sallia EETS-tietullikohteessa *samanaikaisesti EETS-vaatimusten mukaisen järjestelmän kanssa* pilottitietullijärjestelmän, jossa käytetään uusia teknologioita tai menetelmiä, jotka poikkeavat tässä laissa, EETS-täytäntöönpanoasetuksessa tai

Voimassa oleva laki

Liikenne- ja viestintäviraston on pyydettävä Euroopan komissiolta lupa pilottitietullijärjestelmän käynnistämiseksi.

27 §

Laiminlyötyjä tiemaksuja koskeva tiedonvaihto jäsenvaltioiden välillä

Liikenne- ja viestintävirasto toimii sähköisten tietullijärjestelmien yhteentoimivuudesta ja tiemaksujen laiminlyöntiä koskevien tietojen rajatylittävän vaihtamisen helpottamisesta unionissa annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/520, jäljempänä EETS-direktiivi, 23 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuna kansallisena yhteyspisteenä.

Liikenne- ja viestintäviraston on annettava muiden jäsenvaltioiden kansallisille yhteyspisteille EETS-direktiivin liitteen I mukaiset pakolliset tiedot ajoneuvoista sekä niiden omistajista ja haltijoista tiemaksun laiminlyönteä ajoneuvon ja sen omistajan tai haltijan tunnistamiseksi. Tietojen vaihtamiseen on käytettävä eurooppalaista ajoneuvo- ja ajokorttitietojärjestelmää.

(Mom. lisätään)

(27 a § lisätään)

Ehdotus

delegoidussa EETS-asetuksessa säädetyistä vaatimuksista.

Liikenne- ja viestintäviraston on pyydettävä Euroopan komissiolta lupa pilottitietullijärjestelmän käynnistämiseksi.

27 §

Laiminlyötyjä tiemaksuja koskeva tiedonvaihto jäsenvaltioiden välillä

Liikenne- ja viestintävirasto toimii sähköisten tietullijärjestelmien yhteentoimivuudesta ja tiemaksujen laiminlyöntiä koskevien tietojen rajatylittävän vaihtamisen helpottamisesta unionissa annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/520, jäljempänä EETS-direktiivi, 23 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuna kansallisena yhteyspisteenä, joka on ajoneuvon rekisteritietojen rajatylittävään vaihtamiseen nimetty toimivaltainen viranomaisena.

Liikenne- ja viestintäviraston on annettava muiden jäsenvaltioiden kansallisille yhteyspisteille liitteen I mukaiset pakolliset tiedot ajoneuvoista sekä niiden omistajista ja haltijoista tiemaksun laiminlyönteä ajoneuvon ja sen omistajan tai haltijan tunnistamiseksi. Tietojen vaihtamiseen on käytettävä eurooppalaista ajoneuvo- ja ajokorttitietojärjestelmää.

Liikenne- ja viestintäviraston on suoritettava kaikki lähetettävien pyyntöjen muodossa tehtävät EETS-direktiivin 2 artiklan 1 kohdan 25 alakohdassa tarkoitetut automaattiset haut täydellistä rekisteritunnusta käyttäen EETS-direktiivin 23 artiklan 3 kohdassa säädetyin mukaisesti. Saatuja tietoja on käytettävä sen määrittämiseksi, kuka on vastuussa kyseisen maksun suorittamisesta.

27 a §

Tiemaksun laiminlyöntiä koskeva ilmoitus

Tiemaksun laiminlyönnistä aiheutuvista jatkotoimista vastaa tietullioperaattori. Jatkotoimia varten tietullioperaattorilla on oikeus saada Liikenne- ja viestintävirastolta liitteen I mukaiset pakolliset tiedot ajoneuvoista sekä

niiden omistajista ja haltijoista tiemaksun laiminlyöneen ajoneuvon ja sen omistajan tai haltijan tunnistamiseksi.

Tietullioperaattorin on ilmoitettava jatkotoimien aloittamisesta ajoneuvon omistajalle tai haltijalle taikka muutoin tunnistetulle henkilölle, jota epäillään tiemaksun laiminlyönnistä. Ilmoitukseen on sisällytettävä tieto tiemaksun laiminlyönnin luonteesta, paikasta, päivämäärästä ja kellonajasta, tieto rikotuista säännöksistä, tieto muutoksenhakuoikeudesta ja oikeudesta saada tietoa, laiminlyönnistä seuraava rangaistus sekä tarvittaessa tiedot tiemaksun laiminlyönnin toteamiseen käytetystä laitteesta. Ilmoitus on laadittava liitteessä II tarkoitettun mallin mukaiseksi.

Ilmoitus on lähetettävä ajoneuvon rekisteröintiasiakirjan kielellä, mikäli tällainen tieto on saatavilla, tai jollakin sen jäsenvaltion virallisista kielistä, jossa tiemaksuvelvollinen ajoneuvo on rekisteröity.

(27 b § lisätään)

27 b §

Tiemaksun perimisestä vastaavien yksikköjen jatkotoimet

Tietullioperaattori voi tiemaksun laiminlyönnin johdosta toimittaa tiemaksun perimisestä vastaavalle yksikölle liitteen 1 mukaiset tiedot ainoastaan, jos seuraavat ehdot täyttyvät:

1) siirrettävät tiedot rajoitetaan ainoastaan siihen, mitä kyseinen yksikkö tarvitsee periäkseen tiemaksun;

2) tiemaksun perimiseen käytettävä menettely on 27 a §:ssä säädetyn menettelyn mukainen;

3) kyseinen yksikkö vastaa tämän menettelyn suorittamisesta; ja

4) tiedot vastaanottavan yksikön antaman maksumääräyksen noudattaminen päättää tiemaksun laiminlyönnin.

Vastuussa olevalle yksikölle annettavia tietoja on käytettävä yksinomaan tiemaksun perimiseen ja ne on tuhottava välittömästi, kun tiemaksu on maksettu, tai laiminlyönnin jatkuessa viimeistään kahden vuoden kuluttua.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

(27 c § lisätään)

27 c §

Komissiolle toimitettava kertomus

Liikenne- ja viestintäviraston on toimitettava komissiolle EETS-direktiivin 26 artiklassa tarkoitettu kattava kertomus.

30 §

30 §

Voimaantulo ja siirtymäsäännös

Voimaantulo ja siirtymäsäännös

EETS-palveluntarjoajat saavat 31 päivään joulukuuta 2027 tarjota kevyiden ajoneuvojen, jotka soveltuvat käytettäväksi ainoastaan 5,8 gigahertsin mikroaaltotekniikan kanssa, käytettäväksi EETS-tietullikohteissa, joissa ei vaadita satelliittipaikannuksen tai matkaviestintätekniikan käyttöä.

EETS-palveluntarjoajat saavat 31 päivään joulukuuta 2027 tarjota kevyiden ajoneuvojen, *joiden suurin sallittu massa on enintään 3,5 tonnia*, käyttäjille ajoneuvolaitteita, jotka soveltuvat käytettäväksi ainoastaan 5,8 gigahertsin mikroaaltotekniikan kanssa, käytettäväksi EETS-tietullikohteissa, joissa ei vaadita satelliittipaikannuksen tai matkaviestintätekniikan käyttöä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20